

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oglasila (inserte) vprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 230.

V Ljubljani, v soboto 7. oktobra 1899.

Letnik XXVII

Solidarna desnica.

Posvet parlamentarne komisije desnice je imel tisti vseh, katerega smo od modrosti desniških voditeljev pričakovali. Desnica ostane in hoče slej kakor prej delovati na izvršitev svojega programa. V tem smislu so se glasili tudi večkratni prejšnji sklepi večine. To pot pa je desnica dodala še važen stavek, ki veliko bolj nego vsaka samo platonična izjava solidarnosti kaže resno voljo desnice, ne samo biti večina, temveč kot taka tudi v dejanju izkazati se. Desnica je točno izrekla, da hoče delovati na to, da se osnuje vlada, ki bode ustrezala večinskim razmeram, t. j. z drugimi besedami: Večina hoče, da se ji da tista moč v državi, katera ji gre po parlamentarnih in konstitucionalnih pravicah, z eno besedo, da se ustanovi parlamentarna vlada desnice. V tem pa tiči najpomembnejši moment zadnjega sestanka voditeljev desnice. Dolgo je trajalo, da je desnica prišla do tega edino pravilnega sklepa. Dolgo je desnica tlačnila vsem mogočim vladam, ki niso bile meso od njenega mesa, kojih nepopularne čine je pa vendar pokorno sprejemala na svoj račun! Tega nenaravnega razmerja bode sedaj konec. Desnica je pripravljena, skrbeti za državne potrebe, ona je pripravljena, vzeti tudi odij nepopularnih činov na-se, če to zahteva višja državna rezona — toda to hoče storiti le pod pogojem, da bode vlada njena vlada, da se Avstrija vlada po načelih desnice od mož desnice. Desnica zahteva le to, kar jej po pravici gre. V nobeni drugi konstitucionalni državi bi se ta pravica parlamentarni večini ne zadrževala. Da se je pri nas to zgodilo, temu je bila kriva deloma tudi s svojo slabostjo desnica sama. Sedaj se je vspela do te jedino prave in jedino umestne strogo ustavne zahteve — in k temu ji mora čestitati ogromna večina

avstrijskih narodov, ki vidi v strankah desnice parlamentarno zastopstvo svojih najsvetjših interesov.

Izjalovili so se toraj vsi poskusi, razdrobiti desnico in pripraviti pot za nemško-poljsko koalicijo. Vse zaman! Opozicijske stranke nemške so zopet za skušnjo bogatejše in za nado revnejše. Danes se že tolažijo s tem, da desnica ni naravnost Claryjevi vladi napovedala boja. Klaverna tolažba! Če desnica izjavlja svoj postulat po parlamentarni vladi, potem je njeno stališče tako jasno, da zamore dvomiti le tisti, ki sploh na vsak način resnice videti noče. Sedanje ministerstvo je od krone same označeno kot začasno, potem pa pride parlamentarna vlada — ki ne more biti drugod vzeta, nego iz strank večine. In ta večina bode desnica, to gotovost nam daje modri in možati nastop desniških voditeljev.

Kako dolgo da bode vladalo sedanje prehodno ministerstvo — to ima v rokah desnica, ki bode dala temu kabinetu ravno toliko življenja, kolikor je v interesu države neobhodno potrebno za prvo pomirjenje razburkanega političnega valova — potem pa pride večina do svoje pravice!

Slovanska vzajemnost.

2. Skupno politično delovanje.

K. Panславizma niti v ideji ni pri Slovanih; dejanski v rabi je ta pojem le pri sovražnikih kot zvijačna pretveza boja proti nam. Kulturna vzajemnost se v ideji nekako zdaleč poraja; do dejanskega vresničenja pa ima še dolgo pot. Sedaj je še ni do mala prav nič. Preostaje nam še tretja vrsta slovanske vzajemnosti — namreč skupno politično delovanje. To je mogoče naravnost samo v posamnih državah. Za tako skupno delovanje se potrebuje najprej skupni namen. Ako imajo posamni slovanski

rodovi vsak svoje vrhovne namene v politiki in se drug drugega samo podpirajo, ne moremo govoriti o skupnem delovanju. Posamni rodovi so si le zavezniki, ne pa ena celota, ker ta je mogoča samo po skupnem namenu.

Kakšen pa bode skupen namen? Drugega pač ni mogoče tu odgovoriti, nego blagor Slovanstva in sicer najprej blagor Slovanstva sploh; potem pa blagor Slovanstva v dotični državi, za katero se gre. Ta pojem obsega dve stvari: 1. negativni del — obrambo Slovanstva proti sovražnikom; 2. pozitivni del — gospodarsko in kulturno povzdigo posameznih slovanskih rodov. Negativni del se določa po teh-le načelih: Skupna obramba bode tam krepkejši, kjer je ohranitev slovanskega življa za splošno Slovanstvo važnejši in kjer je večja nevarnost potujčenja. Vpoštovati se mora pa število, kulturna stopnja, zemljepisna lega posameznega slovanskega rodu in značaj sovražnikov, proti kateremu se nam je braniti. V tem oziru pristopa še novo načelo: Obramba mora biti tam krepkejša, kjer je slovanski živelj važnejši za obstoj cele države.

Pri pozitivnem delu pa igra najvažnejšo vlogo duševno in sicer ne samo umstveno, marveč pred vsem versko in нравno stanje posamnih rodov. Kjer ni vzajemnosti v verskem in нравnem nazoru, tam se dobo le malo točk za skupen pozitiven program. Tu je treba treznosti in razborite vneme za skupni ideal; sicer se vse podere. Razlike v načelih se morajo jasno začrtati, da se ne sesede vsa skupnost v nič tudi tam, kjer je mogoča.

Kranjci imamo v tem oziru klasiški dokaz v zgodovini tako zvane sprave. Može, ki so v najboljšem namenu stopili s spravo na dan, so pri tem jasno določili njen namen in obseg. Šlo se je zato, da se v deželnem zboru zagotovi enotno delovanje slovenskih poslancev z ozirom na vlado in proti Nemcem, ki so dotle v zvezi

LISTEK.

Navod, kako hitro doseči slavo.

• V album nekaterim pisateljem. •

Priznana resnica je, da živi človeštvo danes zelo hitro. Podvizati se mora torej, kedor hoče postati slaven. Dobro bi tedaj bilo, ko bi se vže šolskim otrokom podajal navod, kako doseči po najkrajši in najcenejši poti največjo slavo. V ta namen bi prav dobro služila berila, kakoršno je n. pr. to le:

Slava.

Res lepa reč je slava. Kedo še ni slišal imen slavnih mož? Goethe, Dante, Shakespeare, Preseren, kako nas ta imena spominjajo velikih mož, katerih dela nas navdajajo z občudovanjem.

Najlože pa postane slaven pisatelj. Saj zna brati skoro vsak, dočim not ali sekiric ne pozna vsak. To je slabo za skladatelje. Tudi je pri vsem, kar spišeš, lahko natisnjeno tvoje ime, da vsak pozna pisatelja. Na slikah in kipih se ime slikarja ali kiparja ne more prijaviti tako, da je

vidi vsakdo lahko. To je slabo za slikarje in kiparje. Postani torej pisatelj, drago dete.

Pa tudi pisatelji niso vsi enako slavni. Eni slove bolj, drugi manj. Nemški modrijan Nietzsche imenuje tiste ljudi, kateri se mu zde najpopolnejši v vsakem oziru, Uebermenschen. Uporabimo to za našo domačo potrebo! Najprvo moramo pogledati, kako bi najbolje slovenili nemški »über«. Kaj se slovensko pravi überreiff? Prezrel, kajneda, drago dete? Uebersatt? Presit. Uebergross? Prevelik. Dobro! Sedaj mi pa z ozirom na vse to povejte, kako naj imenujemo slovensko tacega pisatelja, čegar slava prekaša slavo vseh drugih, rekel bi, pisatelja vseh (dobro si zapomnite: »vseh«, ne »iz vseh«) pisateljev? Kajneda prepisatelja ga bomo imenovali, dragi otroci? Dobro!

Kako torej postaneš prepisatelj? Vzemi polo belega papirja in prereži jo na šestnajst kosov. Potem vzemi nekaj nemških knjig, ki vse govore o istej stvari. Na vsacega teh šestnajstih kosov papirja zapiši prestavo samo kratkega odstavka iz omenjenih nemških knjig. Potem prosi očeta, da ti posodijo cilinder. Vrzi vse tako popisane papirje v očetov cilinder, jih dobro premešaj in

vzdiguj počasi po vrsti zopet iz njega. Pri tem moraš paziti, da se cilindru ne zgodi nič žalega, ker oče bi bili hudi. Položi papirje po vrsti, kakor si jih vzdignil iz cilindra, na mizo. Vzemi drugo polo papirja, namaži jo s klejem ali popom na enej strani. Pazi, da si pri tem ne pokvariš obleke. Snažen otrok je ljudem dopadljiv. Prilepi na mizi ležeče kosce papirja po vrsti na to polo. Pusti potem, da se vse dobro posuši. Kedar je suho, daj v tiskarno. Pozneje, ko se bolj izuriš, ti lepila ne bo več treba. Cilinder pa je neobhodno potreben, da se vse dobro premeša.

Tako postaneš najlože sloveč prepisatelj, dragi otrok. Človek pa ne sme nikdar mirovati. Le vstrajno delo prinese veliko slave. Tako se tudi prepisatelj ne sme zadovoljiti samo z enim činom.

Kakor v vse, kar je veliko in sijajno, se bojejo tudi v prepisatelja zaletavali klevetniki. To ga ne sme splasiti ali celo spraviti iz poti, ki ga edino popelje do slave.

Ako bodeste vestno izpolnovali vse, kar ste sedaj brali, postanete gotovo slavni. Pisalo in govorilo se bode o vas.

In to je slava.

z vlado — zastopniki drobčkine manjšine v kranjski deželi — dejanjski gospodovali. Čas je zahteval enotnega delovanja vsled splošno-politiških razmer, tembolj ker je na čelu nemške deželno-zborske stranke stal mož, ki je v državnem zboru vodil Slovanom najnevarnejši stranko. Edina oblika enotnemu delovanju bi bil en klub. To se je tudi povdarjalo. Toda precej malotne nerazsodnosti in morda tudi nekaj nagajive trme se je dobilo na mestu resnega, odkritega moštva. In to, kar je bilo potrebno in edino mogoče, se ni doseglo; en klub z jasno smerjo proti nemškemu gospodstvu se ni ustanovil. To pa, kar je bilo naravnost nemogoče in kar ni spadalo prav nič k skupnemu političnemu delovanju, se je za lase privleklo v „spravno pogodbo“. Točke o volitvah in še bolj o konsumnih društvih so označevale političsko modrost „sprave“ in so tako spravo že ob rojstvu brez usmiljenja pokopale.

Kjer nismo enih načel, tam nismo in ne moremo biti edini. To bi moralo veljati v malem in velikem. To bi moralo biti v pozitivnem delu skupnega slovanskega programa jasno izraženo.

Alkoholizem pa socialno vprašanje.

(Na II. zborovanju kršćansko mislečega dijaštva predaval med. Ant. Breclj.)
(Dalje.)

III. Alkoholismus chronicus, njega vzroki.

No, odkar je Noe trto zasadil in sam oboleva za akutnim alkoholizmom, ni bil ta bolesten pojav človeštvu v nobenem času neznan. Navzlic žalostnim posledicam pijanosti so se ljudje vendar radi opivali, zlasti o svečanih in veselih prilikah.

Pripetilo se je neredkokrat, da so se kar celi in navadno višji družabni sloji vdajali pijančevanju. Poleg prigodnih pojavov akutnega alkoholizma je prišlo večkrat do mnogo hujšega kroničnega alkoholizma. A do novejših dob so bili ti bolesten pojavi primeroma redki in le na nekatere kroge in pokrajine omejeni.

Alkoholismus chronicus s svojimi strašnimi posledicami se ni do novejših časov skoraj nikjer tako razširil, da bi bil začel razjedati zdravo narodovo telo; veliko ljudsko maso. Ako so poprej višji družabni sloji ginili vsled alkoholizma, ni bilo to zlo tako hudo, ker so propale sloje lahko nadomeščale nove moči iz zdravega naroda. V naši tli slavljeni dobi omike in napredka pa pomeni alkoholizem ravno med najbolj izobraženimi narodi veliko ljudsko bolezen, in dobri del teh narodov peša in gine vsled trajnega zatrovanja z alkoholom.

Vzrok ti ljudski bolezni so bolesteni odnošaji naše družbe, povod pa je dal slabi zgled višjih družabnih slojev.

Koncem srednjega in začetkom novega veka je plemstvo zelo posurovelo, odlikovalo se je po-

sebeno s pijančevanjem. Nič boljše ni bilo s tedanjimi omikanci. Humanizem je zanesel vanje ohlapne pravne nazore in prav pagansko-epikurejsko naziranje o življenju. V vživanju čutnih slasti so težili svoje teženje po sreči. Po vseučilišnih so se profesorji kosali z dijaki v pijančevanju. Ta razvada se je polagoma udomačila v širših meščanskih krogih, od tod je prešla med kmete in delavce.

Dotlej so poznali samo vino in pivo. Začetkom novega veka so se navadili pripravljati tudi žgane pijače. Kakor v drugih strokah, napredovala je tehnika tudi v izdelovanju alkoholčnih pijač. Kakor ne v drugih strokah, tako niso prišle tudi te tehnične pridobitve ljudski celokupnosti v prid, ampak čisto v neizmerno škodo. Srednjeveška družabna organizacija je že takrat malone povsem razpala. Vsakdo je smel, kdor je le mogel, svoje bližnjike gospodarsko izkoriščevati, ko je polagoma zavladala proizvodna in prometna svoboda. V znamenju te svobode je oživel gospodarski liberalizem ter začel svoje razdorno delo, potrebe in korist ljudstva so mu bile deveta briga, lastni dobiček prva skrb. Brezsrčni kapitalizem je že od nekdaj računal na ljudske strasti, katerim je skušal streči, z izredno pretkanostjo je stvarjal v ljudstvu dotlej neznane potrebe, ljudstvo pravno kvaril, da je je mogel gospodarsko bolj zlorabljati.

Zgled iz dalje, da bolje umemo nam bližje razmere! Kitajci so boljše shajali, ko še niso poznali opija. Dobičkaželjni Angleži so siloma udrli v Kino, da so dobili tržišče za svoj v Indiji pridelani opij. Kaj jim mar, sebičnim kramarjem, da Kitajci vsled opija propadajo pravno in gmočno, da se le njim polnijo nenasitni žepi!

Tudi pri nas se je kapitalizem polastil proizvodnje in prodaje alkoholčnih pijač. Ne glede na potrebe so se ustanovljale in se še ustanovljajo velika podjetja za proizvodnjo piva in žganja, za pomnoževanje vina in razpečevanje vseh teh proizvodov. Ker so kapitalisti tudi gospodarji javnemu mnenju, znali so vzbujati in netiti ljudske strasti, da je ljudstvo sploh začelo češče sezati po ponujenem in vsiljenem strupu.

Krčme, prej potnikom in tujcem namenjene naprave, so postale skoraj neobhodno potrebna zbirališča domačinom. Močno se razvijajoče društveno življenje je dobilo v krčmah svoja središča. Zgled višjih krogov je bil prezapeljiv, da bi ga ljudstvo ne posnemalo. Krčme so se množile kakor gobe po dežju. V naši vasi, kjer je prej promet cvetel, so zadoščale tri krčme. Zdaj ni več prometa, vas se ni znatno povečala, a krčem je deset, ki vse dobro vspevajo. Na čegavo korist?

Prišlo je celo tako daleč, da si ne moremo misliti družbe brez alkoholčne pijače. Pijemo o vsaki priliki, izmišljamo si tituluše za popivanje,

in kadar nam ti poidejo, pijemo vendar dalje na tituluš, ker nimamo tituluša, če le moremo! Pijemo pa tudi sami, v veselju in tugi. Ta pije radi boljšega prebavljanja dobrih, prerediteljskih jedi, oni pije, ker meni, da mu alkohol nadomesti nedostatno hrano. Borni delavec, ki si za svoj sramotno nizki zaslužek ne more najeti človeku dostojnega stanovanja, hodi v krčmo, ker mu ni prebiti doma v zaduhli ljujki. Ker si ne more doma zakuriti in tople obleke napraviti, skuša si pomagati z alkoholom, ker se mu zdi, da ga alkohol ogreva. Mnogo ljudi zavaja k popivanju tudi tolikrat ovrženi pogubonosni predsodek, da alkohol jači in krepi. Celo dojenčki in otroci morajo prav čestokrat piti alkoholčne pijače, da bi bolj močni in krepki zrasi!

Popivanje je dandanes splošna razvada, zato je tudi njega posledica, kronični alkoholizem, splošna ljudska bolezen.

Popolnoma neutemeljeno in krivo je mnenje, da izvira alkoholizem le iz vživanja gotove vrste alkoholčnih pijač, da le težki alkoholi povzročajo to bolezen, lahki pa ne. Alkoholi so si v tem oziru bistveno enaki; res je, da je škrobni cvet hujši od vinskega, a tudi ta je z znanstvenega stališča strup, tudi ta oškoduje organizem prav tako kakor oni, tudi ta povzroča alkoholizem. Sicer pa je treba opomniti, da je vsled izpopolnjene tehnike tudi v najslabšem žganju dandanes le neznatno malo težkih alkoholov, a alkoholizem se neprestano širi.

Drugi menijo, da je le žganje škodljivo, vino in pivo pa nedolžno. Slab, otročji izgovor! Saj vidimo, da popije vino ali pivopivec zato toliko več kakor žganjepivec, a da je množina zavžitega alkohola v obeh slučajih približno ista, a le množina alkohola pride v poštev, ne toliko množina razredčila. Poleg tega ne smemo pozabiti, da potrebuje alkoholu privajeni človek čedalje več in in čedalje bolj zgoščenega alkohola, vino ali pivopivec začne kmalu segati tudi po čašicah žgane pijače.

Pivovarji so si izmislili drugo, a ravno tako lažno vado za svoj izdelek, češ da je pivo redilno, da je nekaj »tekoči kruh«. Če bi rekli skaženi in silno podraženi tekoči kruh, pa bi se skladalo z resnico. Res je, da je v pivu nekaj redilnih snovi, ponajveč ogljikovodikov, a teh niti v najslabši hrani ne manjka! Poleg tega treba pomisliti, da stanejo kot hranivo uporabni ogljikovodiki v pivu desetkrat toliko nego v obliki najboljšega kruha!

Napačen je predsodek, kakor bi bil alkoholizem le posledica pijančevanja in kakor bi bilo zmerno a redno vživanje alkoholčnih pijač brez nevarnosti. Pojem zmernosti je kaj prožen, tudi občeznan pijanec je sam o sebi prepričan, da uživa le zmerno božje dari. Potem pa treba prav posebno povdariti, da se razvije alkoholizem s

Parabole.

Spisal J. Jørgensen.

(Konec.)

Imitatio Christi.

(Dostavek.)

Melior est profecto humilis rusticus, qui Deo servit, quam superbus philosophus.

De Imit. Christi I, 2.

V majhnih starih laških mestih, ki visé kakor siva lastovičja gnezda visoko gori ob gorskih stenah, se dobé povsod ostanki nekdanjih fresk. Tu stoji ob cestnem voglu kronana glava Madone, ki se ljubeznivo nagiba k božjemu detetu. Tam se še spozna sv. Franciška po ranah na preboderih nogah. Tukaj ti zopet strmi skozi zarjavelo ograjo dvoje oces nasproti.

Pred temi slikami pa, katere je razdejal stoletno deževje, stoji še danes na zidnem obronku stara, razbita posoda, katero polnijo vsak čas po božne roke s svežim cvetjem.

Bilo je jesenskega popoldne, ko sva stopala Francesco in jaz iz najinega stanovanja v gorskem mestecu La Rocca in odhajala na potovanje po širni umbrijski ravani. V čistem jesenskem zraku so se natančno razločevala daljna mesta na gorskih višavah, ki so delile veliko ravan, in naju vabila vedno dalje in dalje. Obiskala sva po vrsti vse te nekdanje viteške gradove, ki so sedaj mirne vasi, vendar pa stoje še vedno zidovja in stolpovi.

Povsod se je zbiralo ljudstvo okolo naju. Zdaj so naju vodili k razpali cerkvi, kjer naj bi občudovala neko staro sliko, in kjer so rasle majhne, zelene rastline na tleh v zakristiji. Zdaj so šli zopet z nama v gostilno ter naju gledali, kako sva jedla in pila — bel kruh in sir s sladkim, umazanim vinom.

V jednom izmed teh malih mest — mesta, kakor Kafarnavm in Kana za časov Kristovih — so naju pa peljali gledati nekaj fresko, ki se je nahajal pri dveh starih zakonskih. Prišli smo skozi veliko kovačnico, polno vsakovrstnega staromodnega orodja in čudnih priprav, po stopnjicah v prvo nadstropje.

Oba starca sta sedela v sobi; jedino okno je gledalo na postrano ravan. Soba je bila čisto pobeljena in ni imela druge oprave kakor jedno postelj, majhno mizo ob postelji in dvoje običajnih italijanskih stolcev. Nad posteljo je visel lesen križec, in na steni, kamor je padala svetloba od okna, je visela slika, ki naj bi jo videli.

Spominjam se podobe prav nejasno. Zato se pa spominjam jasno obeh starcev, ki sta nam jo kazala.

Oba sta imela bele lase, oba sta bila prav lepa. In razprostiralo se je nad njima neko dostojanstvo in tih mir, kakor nisem opazil še nikoli pri nobenem človeku.

Pokazala sta nam svojo podobo, in pokazala sta nam svoje knjige. Imela sta namreč dve knjigi,

dve stari knjigi, z lepim tiskom 17. stoletja na neminljivem papirju in vezani v pergament. Obe knjigi sta ležali na mizi poleg visoke medene svetilke. Francesco in jaz ju odpreva ter si ju ogledava. Jedna je bila molitvenik, druga pa Tomaža Kempčana: Della Imitazione di N. S. Gesu Christo.

Leta so pretekla po tem obisku pri obeh starih v mali, neznatni vasi tam doli v Umbriji. Ne spominjam se niti imena tega kraja več — bilo je Ripa, Civitella ali kaj? Prešla sva toliko majhnih mest in vasij na potovanju tistega dne.

Pripeti se mi pa večkrat — sredi na cesti, kjer žvenkečejo in ropočejo tramvaji, ali ko opravljam svoje vsakdanje delo — pripeti se mi večkrat, da mi pride nenadoma tisti dan in tista ura na misel. Zopet vidim malo, pobeljeno sobico — oba resna, lepa stara človeka — posteljo — stole — in mizo s knjigama, z obema knjigama, ki sta obsegali vso njuno knjižnico, in ki sta ju vedno in vedno prebirala. Zopet čutim senčni hlad v mali izbi, in skozi odprto okno vidim zunaj solnčno Umbrijo.

In ta spomin mi je kakor povrat od mnogega fraznega znanja k čisti, preprosti modrosti, in od zmešanega cestnega hrupa v srečni domači pokoj.

In ko pišem te vrstice, ki so sedaj na papirju, se mi zdi, kakor bi utikal cvetice v staro posodo pred na-pol razpalo podobo, ki strmi z dvema velikima, globokima očesoma iz zidu.

prav značilnimi, smrtnimi posledicami tudi pri takih ljudeh, ki se res v svojem življenju niso nikdar ali le malokdaj opili, ki so bili zmerni. Kakor vemo, deluje alkohol tudi v malih množinah kvarno, in ker se le polagoma izločuje iz organizma in pretvarja v manj škodljive snovi, kopiči se polagoma njega pogubonosni vpliv, tudi če ga zmerno, a redno uživamo, (Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. oktobra.

»Vaterland« o sklepu desniških zastopnikov. Poročilo o znameniti seji izvršilnega odbora desnice dodaja včerajšnji »Vaterland« nastopne misli: Desnica toraj ostane. To se pravi prvič: nobena sedanjih strank v desnici ne bo storila kaknega ekstremnega koraka; Mladočehi ne odlože niti mandatov, niti primejo za orožje obstrukcije, Poljaki ne sklenejo z levico nikake parlamentarne zveze, katoliška ljudska stranka bo prej ko slej storila vse, da se doseže narodnostna sprava; Slovenci, Hrvatje, Rusini in Rumuni bodo skušali uresničiti svoje zahteve jedino le v okvirju skupne akcije cele desnice. Vse to pomeni drugič: stranke na desnici so prepričane, da ni mogoče drugače rešiti javnih zadev nego parlamentarnim, ustavnim potom. — Iz navedenih misli si vsakdo sam lahko napravi sodbo o taktiki, s katero bodo nastopale desniške stranke proti vladi.

Češki namestnik grof Coudenhove je došel včeraj na Dunaj. Listi poročajo, da je novi ministerski predsednik pozval k sebi tudi ostale načelnike deželnih vlad, da jih pouči o novih razmerah in mu poročajo o položaju v posamnih kronovinah. Grof Coudenhove ima pa še neko drugo nalogo. Znano je namreč, da vlada v kratkem prekliče jezikovni naredbi za Češko in Moravsko in tem povodom pričakujejo v čeških mestih večjih nemirov. Že sedaj, ko vlada še ni storila odločilnega koraka, prirejajo Čehi večje demonstracije po raznih krajih. Ko pa pride osodopolni dan, se je bati še večjih škandalov. Zato pa je grof Clary pozval češkega namestnika, da mu poda v tem oziru potrebnih informacij. Tako pišejo v svoji zadnji številki češki »Narodni Listy«.

Mej Rusijo in Vatikanom se prično te dni ob prihodu monsigr. Tarnassija v Petrograd pogajanja o nekaterih vprašanjih, ki so zelo pereča za ruske katolike. Listi poročajo, da so na dnevnem redu teh pogajanj mej drugim naslednje točke: popolnitev izpraznjenih škofijskih mest, organizacija katoliških semenšč, pouk ruščine v imenovanih semenščih, raba ruskega jezika v izvanliturgiškem delu katoliškega bogoslužja, ustanovitev nunciature v Petrogradu. Kak uspeh se bo tu dosegel, seveda še ni znano, vendar pa pravijo, da veje sedaj v Petrogradu precej ugodna sapa.

Ruski zastopnik v Belgradu Mansurow je predvčeranjim nenadoma ostavil svoje dosedanje mesto in se podal v Petrograd na dopust za nedoločen čas. Splošno se govori, da je to v neposredni zvezi z obsodbo radikalcev v naglem sodu. Mansurow je vestno poročal svoji vladi ter sedaj prejel od nje nalog, naj nemudoma odpotuje. Listi pravijo, da je v sedanjih razmerah v Srbiji ta mož bil zadnji oficijelni zastopnik Rusije v Belemgradu.

Transvaljska vojska in evropske države. Omenjali smo že, kako stališče bo zavzemala napram tej vojski ruska vlada, ki se bo v slučaju, ako zmagajo Angleži, maščevala nad njimi s tem, da jim bo provzročila vojsko v Aziji, kjer nimajo pričakovati prav nič dobrega. Drugo stališče bodo pa zavzemale ostale velesile. Nemčija hoče biti v tem prepornem vprašanju nekako nevtralna vsaj na videz, v resnici pa nekako želi, da zmagajo Angleži. Nekako prezirljivo pišejo nemški listi o moči Burov ter se norčujejo iz njih običajev in vojnih razmer. Buri, glasi se v tem časopisju, nimajo nikakega zaveznika, zanje se ne bo potegnil nihče na svetu, nihče jim ne bo odvezal angleške vojske. Avstro-Ogerska in Italija osebno nista interesovani, Francija je pa vesela, da nima nič opraviti z Angleži, ki so jej provzročili že sedaj preveč preglavic. Jedini Nizozemci so se dosedaj potegnili za Transvalce, toda na nje se Angleži ne bodo ozirali, marveč šli svojo pot, tako da bo pravica za sedaj še zopet podlegla.

Glasba.

Slovanske cvetke. Potpourri po slovanskih napevih za glasovir zložil Viktor Parma. Cena 3 kr. — Znanе narodne pesmi so sestavljene za glasovir, med seboj zvezane s kratkimi, pri potpourrih običajnih medigricah, katerih jedini namen je prehodna kadenca. Igrajo se zelo prijetno te cvetke, dasi je šopek le rahlo povezan. Isti skladatelj je izdal tudi koračnico:

Mladi vojaki za glasovir (s petjem ad libitum — dovoljenje igranja se pridržuje). Cena 60 kr. — Stritarjeva otroška pesmica »Mladi vojaki« je uglasbena kot prav živahna, efektna koračnica. Otroški glasovi bodo jo sicer težko peli, ker je obseg glasu precej velik. Naslovna stran je pa čisto neprimerna: deklice v moški obleki se igrajo vojake! Za dušni nivo gotovih kritikov je značilno, da je »Narod« pri vsej skladbi pohvalil le »dražestni naslovni list«. Sicer je koračnica prav dobra. — Obe skladbi je založil Oton Fischer v Ljubljani.

Tedenski koledar.

Nedelja, 8. oktobra: 20. pobink., evang.: Jezus ozdravi kruljevega sina. Jan. 4. Brigita vd. — Ponedeljek, 9. oktobra: Dionizij šk. — Torek, 10. oktobra: Frančišek Borg., Gereon m. — Sreda, 11. oktobra: Justina d. — Četrtek, 12. oktobra: Maksimilijan šk. — Petek, 13. oktobra: Edvard kralj. — Sobota, 14. oktobra: Kalist I. p. sp. — Solnce izide 10. oktobra ob 6. uri 17 min., zaide pa ob 5. uri 17 min. — Lunin spremen: Prvi krajec 12. oktobra ob 7. uri 8 min. — Musica sacra v nedeljo, 8. oktobra: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Tretjo Cecilijino mašo zložil Fr. Schöpf, graduale Anton Foerster, ofertorij Bern. Hahn. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Missa Cunibert v D moll zložil P. Rampis, graduale »Difusa est gratia«, zložil M. Brosig, ofertorij zl. J. B. Tresch.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 7. oktobra.

(Zahvala škofa dr. Mahnič-a) Predsednik slov. kršč. socijalne zveze je prejel od škofa dr. Mahnič-a nastopno zahvalo: Čestitka, katero mi je poslal slavni odbor »Slov. kršč. soc. zveze« o priliki 25letnice mojega mašništva, me je zelo razveselila. Slavnemu odboru izrekam s tem najsrčnejšo zahvalo, da se me je tako ljubeznivo spomnil. Bog blagoslovi Vaš plemeniti trud ter pomozi od liberalizma zaslepljenemu, od kapitalizma tlačnemu krščanskemu ljudstvu do prave svobode, do boljše bodočnosti. Žrtvujte se še nadalje zato ubogo ljudstvo, katerega revščina je tudi našega Zveličarja globoko ganila. Tako boste vredni častnega imena krščanskih demokratov. Najiskrenije vdani Vaš + Anton, škof.

(Sumničenje do skrajnosti.) »Narod« se jezi, da smo po »La Pensée Slave« ponatili malo častno sodbo, ki jo imajo mnogi tržaški Slovani o »Narodu«; najbolj ga boli, da mu imenovani list očita, da »Narod« ni drugega nego informacijski urad za »Neue Freie Presse«. »Narod« pravi, da je to laž. Temu nasproti pa konstatujemo: 1. da »Narod« sam v tej notici pravi, »da bi ne bilo nič čudnega, da naš stalni dunajski poročevalec dobiva iz našega vredništva informacije o slovenskih stvarih« in 2. da je to javno povedal Malovrh na shodu učiteljske zveze v Gorici, rekoč da ga je žid Penizek brzojavno pozval za neko poročilo. To se nam je sporočilo od tako verodostojne strani, da nimamo nobenega vzroka o tem dvomiti. — Ta faktum, o katerem »Narod« pravi, da bi ne bilo nič čudnega, je torej dognan. »Narodovo« uredništvo daje »N. F. Presse« informacije in sicer, kakor zopet »Narod« pravi, o slovenskih razmerah. To priznanje nam je dragoceno. — Znano je namreč, kako poroča »N. F. Presse« o slovenskih razmerah! Nedavno smo navedli, kako je umazana ta židovka sumnila učenje ruskega jezika v Ljubljani ter javnemu zasmehu izpostavljala požrtovalnega učitelja in one, ki se hoté učiti ruščine. Ergo: Ako »Narod« sam priznava, da njegovo uredništvo pošilja poročila o slovenskih razmerah v »N. F. Presse«,

pošilja on vse Slovence skrajno žaleče in jim v javnosti škodujoče novice! — »Narod« bi z betom planil na nas, ako bi mi to trdili, toda z veliko večjo opravičenostjo bi mi to trdili kakor pa »Narod« očitajoč naši stranki izdajstvo zaradi značnega dopisa v »Vaterland« o celjskih izgrediv. »Narod« to stvar zopet včeraj pogreva češ »infamna kranjsko-klerikalna izdajica v »Vaterlandu« je kriva, da dr. Ferjančič ne pride več v postev kot kandidat za mesto prvega podpredsednika v državni zbornici. To lažnjivo pesem goni »Narod« že mesec dnij. Mi smo o tej stvari že jedenkrat omenili v našem listu, da nismo v nobeni zvezi s »Vaterlandom«, da ne vemo, kedo je oni dopis pisal, da se ne strinjamo z dopisom, dalje smo takoj povodom celjskih izgrediv označili svoje stališče glede teh dogodkov, v svojih tedanjih poročilih strogo obsojajoč drznost nemških prenapetežev, a vse nič ne pomaga: »Narod« z vedno večjo vnetostjo trdi, »da je naša stranka v »Vaterlandu« priznala, da je Celje za slovenski narod »fremdes Gebiet«, da je vsak korak, ki ga Slovenec v Celju stori, provokacija Nemcev, in priznala, da so pravocirani Nemci prav storili, ko so pobijali Čeha in Slovence«. V teh besedah je združene toliko zlobe in perfidnosti, da mora tudi najmirnejšemu zmanjkati potrpežljivosti. Zato izjavljamo še enkrat, da nismo mi in ne naša stranka v nobeni zvezi z onim dopisom v »Vaterlandu«, ponavljamo, da se ne strinjamo z dopisom, da so torej vsa očitavanja, katere v tem pogledu gromadi »Narod« zadnji čas na nas, popolno neosnovana in iz trte zvita. Kdo je pisal oni dopis, ali kak klerikalen Slovenec, kakor je podpis v »Vaterlandu«, ali kak liberal, kakor je trdil »Slov. Gospodar«, to nam, ki nismo z dopisom v nobeni zvezi, nič mar. Kdorkoli ga je pisal, je nesmiselno postopal, tembolj, ker se je dr. Ferjančič, proti kateremu je bil dopis naperjen, že poprej pokopal sam s svojim govorom na Bledu, katerega je potem popravljal po raznih listih, a ga ni mogel popraviti, ker je bil v celoti objavljen v »Slov. Narodu«. — Da bi za kozolce dr. Ferjančiča naša stranka nosila odij, tega ne moremo trpeti. — Mi ne trdimo, da vse Slovence sramoteče dopise v »N. Fr. Presse« dopisuje »Narodovo« uredništvo v ta čifutski list, dasi bi bili za to tisočkrat bolj opravičeni, ker je notorično in »Narod« sam priznava, da daje »Narodovo« uredništvo dunajski židinjki informacije o slovenskih razmerah, kakor pa »Narod«, ki nima najmanjšega dokaza za to, da bi bila naša stranka v kaki zvezi z onim dopisom. To naj vsprejmó v vednost tudi vsi oni listi, ki so šli »Narodu« na led ter o tem poročali.

Naša stranka je v javnosti z liberalnimi in nacionalnimi Nemci na jasnem v svojem glasilu, pa tudi v deželnem zboru, njeno stališče je strogo nasprotje proti najhujšim nasprotnikom našega naroda; zato je sklepala spravo z »Narodovo« stranko, da bi se vsi Slovenci tem uspešneje branili proti temu skupnemu sovražniku. Sprava pa se ni držala, ker so »Narodovci« tudi po sklenjeni spravi ohranili še nadalje zvezo z Nemci v deželnem zboru, kakor so to izjavili pri sklepanju sprave, da so za podporo nemškemu gledišču obvezani. To se je sijajno pokazalo tudi v zadnjem zasedanju deželnega zbora, ko so »Narodovci« odklonili dostojno podporo »Naši straži« ter glasovali za podporo nemškemu gledišču. »Narodovci« torej tudi še po objavljenih nemško-narodnih zahtevah, pri katerih je sodeloval tudi Schwegel, vstrajajo v zvezi z istim Schweglom, s kojega pomočjo so se v onih binkoštnih nemško-nacionalnih punktacijah za Koroško vsprejele take zahteve, kakor da bi Slovencev sploh ne bilo na Koroškem, kakor da bi na Štajerskem Slovenci ne imeli kot narod nobenih pravic in po katerem naj 5% Nemcev na Kranjskem

vživa več narodnih udobnostij nego 95% Slovencev. — To naj vzemo na znanje vsi, vzlasti izvenkranjski Slovenci, da bodo naše razmere po tem pravično sodili. »Narodova« stranka je v politični zvezi z našimi najhujšimi narodnimi nasprotniki in zato ona nima pravice govoriti o kakem izdajstvu drugače, kakor če govori sama o sebi in svojih voditeljih.

(Premeščen) je č. g. Josip Nagode, kapelan v Boštanju, v Fari pri Kostelu. Na njegovo mesto pride č. gosp. Anton Zore, kapelan v Fari pri Kostelu.

(Slovensko gledališče.) Danes v soboto 7. t. m. ponovi se poleg priljubljene opere »Glumači« po triletnem presledku velezabavna šafo-igra »Igra piké«, v kateri je režiser Inemann julija meseca t. l. kot gost narodnega gledališča v Pragi dosegel neovržen velik umetniški uspeh ter žel obilo pohvale. — Ta mesec bodo slovenske predstave še v dneh: 10., 13., 15., 17., 19., 21., 24., 27., 29. in 31. — V torek dne 10. t. m. se uprizori prva dramska noviteta, Stritarjeva izvirna igra »Logarjevi«. — V petek dne 13. t. m. izvajala se bo opera »Čarostrelec«, v katerej nastopita obe izborni pevki Carneri in Noemi; v njej se pokaže občinstvu novo angažovani basist g. Pestkowski, rodom Rus iz Kijeva, dosedaj član opere v Varšavi, vlogo Maksa pa poje tenorist Lebeda.

(Slovenska zavarovalnica.) O ustanovitvi domače zavarovalnice bode razgovor na shodu »Gospodarske zveze«, ki se bode vršil še tekoči mesec v Ljubljani.

(Liberalno nasilstvo.) Župan Hribar meni, da bo v javnosti gospodoval kakor samodržec, morda tako, kakor v svoji zavarovalniški pisarni. Dokaz temu je, da je iztiril v zadnji obč. seji našega poročevalca od mize poročevalcev, ker je, kakor nam je župan Hribar pisal »sporočal tako tendenciozno, da to njegovo poročilo ne daje prave slike o tej seji«. — Take zahteve predsedniki raznih zastopov stavijo na poročevalce samo pri — Abderitih in pa v ljubljanskem mestnem zastopu. Da bi bila le ona slika o seji prava, katero naslika župan Hribar, to je mogoče, a dogma ni, in zato ima vsak poročevalec prosto napraviti si lastno sliko ter izreči svojo sodbo o obravnavah javnih sej. Tak terorizem se nikomur ne poda, najmanj pa onim, ki pod liberalno firmo delujejo v javnosti. Ali župan Hribar pozna nemški rek: On je grob, zato gotovo nima prav.

(Shod.) Katoliško slovensko politično in gospodarsko društvo s sedežem v Jarenini priredi večji političen shod v nedeljo dne 8. oktobra ob 3. uri popoldne v prostorih g. M. Peklarja pri Sv. Jakobu v Slov. Goricah s sledečim vporodom: 1. Ljubimo svoj materni jezik, govori gospod predsednik. 2. Politične terjatve Slovencev, razpravlja gospod dr. R. Pipuš iz Maribora. 3. O koristi in potrebi zadrug, podučuje gospod Ivan Kač iz Žalca. — K obilni udeležbi vabi

odbor.

(Kmetijska zadruga v Jarenini.) Zadnje nedeljo se je tudi pri nas ustanovila prepotrebna kmetijska zadruga. V načelnštvo so bili izvoljeni gg.: Fric Šmirmaul, načelnik; Jakob Rošker, namestnik; Vinko Rotman, tajnik; Anton Lorber, blagajnik; Leopold Zupanič, Ivan Sekol, Alojzij Drozg, odborniki. V nadzorništvo so bili izvoljeni gg.: Župan Ignacij Zupanič, predsednik; Tomaž Rojs, Lovro Murko, Alojzij Herič, Jožef Jager, odborniki; v razsodišče pa gg.: Jože Polančič, predsednik; Florijan Lorbek, Anton Šparl, Franc Štancer in Karol Šavperl, odborniki. Zanimanje za zadrugo med našimi slovenskimi kmetovalci je precejšnje, tako pa je upati, da bo gotovo prospevala in pospeševala gospodarsko blagostanje jareninskih kmetov. Če kje, je potreba tu ob meji, da se Slovenci združujemo in ravno v zadrugah je to najlažje za naše kmečko prebivalstvo. Ko bomo popolnoma organizovani po vseh obmejnih župnijah kakor v narodnem tako tudi v gospodarskem oziru, bo nam borba z lokavimi in krivičnimi nasprotniki veliko lažja. — Rodoljubi ob meji, ne strašite se dela. Naše slovensko kmečko ljudstvo ob meji bomo le tedaj dobili popolnoma na svojo stran, ako mu pomagamo do boljšega blagostanja, ako ga navdušimo za umno obdelovanje zemlje, ako mu poskrbimo za pravo-

časen poduk v različnih gospodarskih strokah. Vse to pa se najlažje izvrši po kmetijskih zadrugah. Začetek je težak pri vsakem podjetju, tudi pri zadrugah. V Jarenini je zadruga ustanovljena; naj bi za Jarenino kmalu prišla na vrsto Sv. Jakob v Slov. Goricah in Št. Ilj, pa tudi druge župnije. Na delo torej! V gospodarski organizaciji je naša rešitev!

(V Kobaridu) je z naredbo pravosodnega ministerstva z dne 28. sept. ustanovljeno okrajno sodišče.

(Novi predsednik tržaškega nadsodišča) utegne biti, kakor trdi »Narodni List«, predsednik dalmatinskega prizivnega sodišča, dr. Gertscher, a njegov naslednik v Dalmaciji dr. Tommasseo.

(V tržaškem mestnem zboru) je v sredo med volitvijo novega načelnika mestnih uradov nastal pretep. Tako poroča včerajšnja »N. Fr. Presse«, in ta mora že vedeti, ker ima zveze s tržaškimi židi. Govori se tudi, da se utegnejo odpovedati oba podžupana, Luzzatto in Benussi, ter okoli 8 odbornikov. »Piccolo« očita županu, da se hoče odkrižati teh mož.

(Z dežele.) S člankom »vse izvirno« ste v »Slovincu« zopet enkrat pokazali duhovitost našega Dimnika. Mogoče, da bode sedaj res mislili, da smo drugi učitelji — sami duševni. . . . če je naš voditelj tak. Pa kaj hočemo! Mož se vriva povsod v vse zbere in odbore — celo v pisateljski odbor. — Kdo bolj klečepazi kot naš voditelj — pogledjte njegovo taktiko, katero je spremenil nasproti deželnemu predsedniku in šolskemu nadzorniku Levcu. — Opomnil bi Vas še na nekaj. Pogledjte Stiasnjev članek v »Učit. Tovaršu« iz l. 1891. »podobice v abecedniku« kakor tudi Gabrščekovo »Vzgojeslovje« (n. pr. št. 6 str. 84 letnik 1891. in str. 167 let. 1899.) Videli bode, da si naš voditelj Dimnik pri svojih izvirnih delih izposodi celo pri svojih tovariših. Znamenito bi bilo, če bi pogledali stare Musilove zvezke — prišli bode na Dimnikovo drugo originalnost. Oprostite, da sem Vas nadlegoval, a srce mi ni dalo miru. Gabi se mi vže večno povdarjanje o naprednem učiteljstvu. Kdor zmirorom o zdravju govori, ta je bolan. Gotovo sem napreden — radi tega pa vendar še ne pristaš »Slov. Naroda«, lista, kateri je vže vso našo javnost otrovil. Sploh ne uvidim, zakaj bi se upogibal Tavčar-Malovrhovi komandi. Mar radi tega, ker je list o naših potrebah pisal. To je moderna logika: ubi bene, ibi patria. Tovariši! Mi živimo v dobi fraz — mi nazadujemo! Kje so časi našega Praprotnika, Tomšiča in Močnika! Proč s strankarstvom! Bodimo močje in nastopimo pogumno proti klikli dveh treh mož, kateri delajo pri nas učiteljih javno mnenje — v svojo korist!

Učitelj.

(Dirka kluba slov. biciklistov »Ljubljana«) se bo vršila pri vsakem vremenu v nedeljo dne 8. t. m. Ker bo ta dirka zadnja v tem letu in ker sta na programu dve prav interesantni točki, vabi odbor prav uljudno še tem potom vse prijatelje kolesarskega športa osobito one na deželi, da posetijo to dirko v čim mogoče obilni množini. Ker bo cela dirka trajala k večjemu do 1½ ure, bo mogoče vsem Dolenjem odpeljati se z vlakom ob 6. uri 55 min., Gorenjem ob 7. uri 15 min. in Notranjem ob 5. uri 38 min. ali ob 7. uri 45 min. zvečer.

(Ljubeznivost naših lažiliberalnih tovarišev.) Iz krogov učiteljic smo prejeli nastopne vrstice: O lanskem Božiču smo imele učiteljice shod v »Narodnem domu«, da smo protestirale proti zahtevi naših tovarišev, da se učiteljicam odmerijo manjše plače kot njim. Takrat so nam postregli s tolikimi ljubeznostmi, da jih nismo pozabile še danes. Vendar se da ta njih nastop vsaj zagovarjati. Nikakor se pa ne more opravičiti surovi in podli ton, s katerim so se učitelji sotrudniki v »Slovenskem Narodu« zadržali ob nas, ker smo se udeležile duhovnih vaj. Naše časti in našega poštenja ni še nihče tako grdo in podlo sumničil, kakor je nas opsoval učitelj v »Slov. Narodu«. Tako surovo se govori k večjemu v kaki beznici, kjer so tudi ljudje po tem. Ta človek ne more imeti trohice poštenja, ki nam očita, da so nas le podli nagibi pripeljali v samostan. Kaj vera, kaj morala tem ljudem! — Me pa po tem lahko presodimo, koliko je vredna kolegijalnost takih tovarišev. Krščanstvo so izgubili in sedaj nas sodijo

po sebi. Me imamo svoje poštenje in svoj stanovski ponos, in si ju ne pustimo kratiti po nikomer, najmanj pa po svojih stanovskih tovariših in sicer na tako podel način, da si gršega misliti ne moremo.

(Iz Ribnice) se poroča, da nameravajo Fr. Peterlin in trije tovariši ustanoviti parno opekarno.

(Kontrolni shodi) bodo v Škofji Loki dne 18. t. m. ob 9. uri dop. za namestne rezerviste in dne 16. t. m. za brambovce.

(Slikar Ludevik Grile) je izpostavil v izložnem oknu c. kr. dvornega založnika Mathiana lepo sliko sv. Družine, ki je namenjena župni cerkvi v Boh. Bistrici. Jezušček stoji na vzvišenem prostoru in gleda odet v rdečkasto krilo z lepimi modrimi očmi veselo v gledavca. Marija in Jožef sedita ob strani in podajata Jezuščku desno roko. Marija z levico kaže, češ ta Zveličar sveta, njemu se izročite; sv. Jožef pa zamišljeno sedi, kakor bi hotel reči: neumljivi so sklepi božji. Na oblakih plava Bog Oče gledajoč ginljivi prizor na zemlji. Skupina angelcev se igra krog oblakov. — Reči moramo, da se je slika dobro posrečila, zlasti je Jezuščkov obraz sila prikupljivo in ljubeznivo izražen. Barve so žive, skladne, tako da se prizor tudi v daljavi ne izgubi v megleni nerazločnosti, ampak da stopi takoj plastično pred oči. Take naj bodo slike namenjene cerkvam!

(V korporacijski odbor kamniški) so bili izvoljeni odborniki gg. Jožef Potokar, Andr. Albrecht, Anton Pintar, Lavrencij Bergant in Valentin Benkovič, namestniki pa Leopold Zore, Janez Breznik, Ant. Lap.

(Slovenski vinogradniki) bodo pričeli v ponedeljek na svojem posestvu pri Bobenčku na Glincah s prešanjem grozja.

(Popravek.) Da ne bomo niti jaz niti gospodje tovariši niti tvrdka Heferer imeli neljubih sitnostij ali kake škode, popravljam zadnjo oceno p. Hugolina v toliko, da orglje stanejo, izvzemši vožnjo od zadnje postaje, 2850 in ne 2650 gld. — J. Kromar, župnik.

(Na orglarski šoli) je letos 23 učencev.

(»Pravnikovi« večeri.) ki so se bili radi poletnega časa pretrgali, se bodo zopet nadaljevali. Prvi shod bo v ponedeljek 9. t. mes., točno ob 8. uri zvečer v »Narodnem domu«. To naznanja odbor društva »Pravnika«, vabeč k obilni udeležbi.

(Knjižnica društva »Pravnika«) se je premestila iz »Nar. doma« v palačo grofa Auersperga (Gospodske ulice št. 17), kjer ima v pritličju svojo sobo (poleg pisarne dr. Majarona). Tako je odbor ustregel veliki večini društvenikov, katerim so v knjižnični sobi na razpolago tudi perijodični pravniški časopisi v raznih jezikih.

(Sestanek avstrijskih zdravniških zbornic) vrši se letos v Badnu pri Dunaju. Zdravniška zbornica Kranjska izvolila je svojim delegatom primarija dr. V. Gregoriča.

(V bolnico usmiljenih bratov) v Kandiji pri Novem mestu je bilo minuli mesec vsprejetih 90 bolnikov, v oskrbi pa 151. Od teh je bilo ozdravljenih 66, zboljsanih 19, neozdravljena sta bila dva odpuščena in 4 so umrli. Preostalo jih je torej v bolnici še 60.

(Za vinorejce na Štajerskem.) Deželni odbor štajerski naznanja, da bode to jesen in prihodnjo pomlad iz državnih in deželnih trtnic razdeljenih 250.000 cepljenih trt, 750.000 korenjakov in večje število reznic. Od cepljenih trt bode 50.000 razdeljenih brezplačno revnim vinorejcem, 80.000 po znižani ceni (80 gld. pro 1000 komadov), ostale po 120 gld. pro 1000. Korenjakov bode razdelje nih 300.000 brezplačno, ostali se bodo prodajali po 10 gld. pro 1000. Rezanic se bode polovica razdelila brezplačno, druga polovica po 3 gld. pro 1000. Naročila vsprejema do 25. t. mes. deželni odbor.

(Tridesetletnica.) Dne 1. oktobra t. l. je minilo 30 let, odkar je v Avstriji v prometu »Dopisnica«, ki se je zelo razširila v svetovnem prometu. Tako je bilo l. 1894 dopisnic v prometu okoli tri milijarde. Še večji pomen je dobila razglednica.

(Povezil) je poštni vlak v noči od srede na četrtek blizu Ilir. Bistrice čuvaja Fr. Mrharja, ki je kmalu nato umrl.

(Pri zveznem shodu krščanskih Nemcev na Češkem) je bilo 700 vdeležnikov, ki so se posvetovali, kako bi s krščanskosocijalnimi načeli iz-

podrinili nemške nacionalce. Predsedoval je poslanec Opitz.

(Terorizem.) Iz gospoda Drelseta, ki je prestopil h katoliški veri, se je norčevala »Grazer Tagespost«, češ ali se ne bo sedaj prelevil v Slovenca? Heilovcem, ki vpijejo »Los von Rom«, je ta dogodek zelo neprilichen, zato ga grizejo. Kaj pa, če bi za tem dopisom tičal ljubljanski pastor?

(»Los von Rom«.) V Leobnu na Štajerskem se je dalo pet ljudi, med njimi neki dijak rudniške šole, »prepričati« od nacionalcev, da so nanzanili pri okrajnem glavarju odstop od katoliške vere. Čez nekaj dni so se pa skesali in so odstop preklicali. Kaj si neki misli veliki Schönerer, rožnavski Dalai-Lame, ko vidi sadove svoje agitacije?

(Kamenje in cvetlice.) Dunajski krščanski socialci, med njimi dr. Lueger, so naredili izlet. V Gaisu so vlak obsipali s cvetjem, v Hadersdorfu so leteli nanj kameni. Cvetje so metali kmetje in obrtniki, kamenje so metali elegantni mladi gospodiči, ki so po storjenem junaškem činu zapeli »die Wacht am Rhein!«.

(Na Predarlaskem) se delajo priprave za deželni katoliški shod.

(Delavska organizacija na Nemškem.) V zapadni Nemčiji se katoliški delavci hitro organizujejo, in sicer ustanavljajo sedaj posebno katoliške strokovne zveze. Ne preide teden, da se ne bi ustanovilo nekaj takih društev. Celo za kovinske delavce, ki so bili do zadnje dobe vsi socialni demokratje, so ustanovili katoliško društvo; istotako za železniške uradnike in delavce v kolinski okolici (Köln).

(Judje v Berlinu.) Med tem, ko Nemci prenišljujejo, kako bi Slované zatrli, se med njimi razširja judovski element. Med 520 nadučitelji v Berlinu na mestnih šolah je 25 judov (skoro 5%). Nekateri nemški listi že zahtevajo, da se naj narede za jude posebne šole, in da se prepove judovskim učiteljem učiti krščanske otroke.

(Učeni delavci.) Tomaž Rees je bil še leta 1890. rudar v premogokopu. Po izredni pridnosti je postal 1896. »magister artium«, učitelj lepih umetnostij, in nato profesor v Breton collegen. — Jožef Owen je bil od začetka navaden delavec, je bil sprejet v Balliolcollege in je med študiranjem živel z ženo v majhni hišici. Baval se je zlasti z narodnim gospodarstvom. Na dan zadnje izkušnje mu je umrla žena, pa v kljub temu je naredil izkušnjo s tako odličnim vspehom, da je dobil takoj stipendijo 2000 dolarjev.

(V Havani) na Kubi se močno širi bolezen. Tako piše Slovenec I. Matekovič, ki ondi slušbuje v ameriški armadi. On pravi: »Moralno smo se zopet premakniti iz trdnjave. Sedaj stanujemo 2 milj od Havane v šotorih ter pričakujemo, da se zopet premaknemo, ker se širi bolezen tudi med vojaki«.

(V Novem Jorku) je 19. septembra ustavilo delo deset tisoč tesarjev. Podjetniki jim niso hoteli dovoliti 4 dolarje dnevne plače in ob sobotah prostega pol dneva.

* * *

(Sejmi po Slovenskem od 9. do 14. oktobra.) Na Kranjskem: 9. v Ljubljani, v Št. Vidu pri Zatičini, v Vinici, v Kranjski gori; 11. v Senožečah in Radečah; 12. v Sodražici. — Na Sloven. Štajerskem: 9. v Lavboku. — Na Koroškem: 13. v Ovšberku in Cobercah. — Na Primorskem: 9. v Palmi, Štanjelu, Kviškem in Brezovici; 10. v Padovi in Turjaku; 12. v Sežani.

Društva.

(Kmetake posojilnice ljubljanske okolice v Ljubljani bilanca) za mesec september 1899. Activa. Gotovina v blagajni 15780.34 gld. Denarji naloženi 241,587.89 gld. Posojila 768,977.99 gld. Prehodni zneski 122.49 gld. Inventar 532.18 gld. Zaostale obresti 31. decemb. 1898. 8,057.81 gld. — Passiva. Zadrugi deleži 11,500 gld. Rezervni fond 20,421.70 gld. Hranilne vloge 963,895.59 gld. Naprej plačane obresti 31. decembra 1898. 3338.57 gld. Dividenda glavnih deležev 30 gld. Denarni promet 3 003.932.72 gld.

(Na slovenskega bralnega društva v Trzinu občnem zboru) 1. okt. t. l. je bil izvoljen sledeči odbor: Lenart Klotfutar predsednik, Mih. Debelak podpredsednik. Rajko Pogacnik tajnik, Josip Ster, blagajnik, Josip Resman, Josip Vidmar, Anton Trobej in Fran Zorec od-

borniki. Iz tajnikovega poročila je razvidno, da ima društvo 117 članov in sicer 1 častnega, 20 podpornih in 96 rednih. Gospoda inženirja Viljema Polaka je občni zbor soglasno izvolil svojim častnim članom za njegove zasluge, katere si je pridobil za društvo. Gospodu Jankotu Cvirnu nadučitelju, bivšemu podpredsedniku, se je izrekla zahvala za njegovo vstrajno delovanje pri društvu in mu želi društvo najboljšo v njegovem novem delovalnem krogu.

Darovi.

Uredništvu došli darovi: Za Jeranovo dijaško mizo: Dr. Janko Breje, odvet. koncipijent v Ljubljani 5 gld. — G. J. Pintar, odvet. sollicitator v Ljubljani 2 gld. — Župnik v pokoju 5 gld. — G. Ferd. Žakelj, gimn. profesor v Ljubljani 10 gld. — Neim. duhoven 4 gld. — G. Fr. Pešec, župnik na Robu 2 gld. — Gg. konkurentje 14 gld. — G. Jož. Lavrič, župnik v Logatcu, 5 gld. — Prijatelj iz Bohinja 10 gld.

Za »Našo Stražo«: G. Fr. Pešec, župnik na Robu 2 gld.

Bog plačaj stotero!

Narodno gospodarstvo.

Zavarovanje konj.

Bavarskemu deželnemu zboru se je predložil predlog o zavarovanju konj, ki se v bistvu vjema z zakonom o zavarovanju živine. Podlaga tej vzajemni zavarovalnici so krajevna zavarovalna društva za konje, ki že obstoje in ki so se podvrgla normalnemu statutu. Če v kakem kraju posestniki konjev sami ne ustanove zavarovalnega društva, je občinski zastop upravičen in na zahtevo vsaj desetih posestnikov konj celo dolžan, sklicati shod posestnikov konj, na katerem se ima razpravljati o ustanovitvi zavarovalnice za konje. Zavarovalnici da država ustanovno glavnico pol milijona mark in letni donesek 40.000 mark. Tudi pri nas se mora odločno delati za socialne stvari, med katerimi je zavarovanje v prvi vrsti!

Sadni in vinski semenj v Gradcu

se je otvoril dne 5. oktobra t. l. Mestna občina je poskusila lani prvič s takim semenjem, ki se je izvršno obnesel. Letos je udeležba zelo živahna. Ker poljedelci spoznavajo korist neposrednega občevarja med producentom in konsumentom, pripeljali so mnogo sadja in vina. Na razstavi se vidijo pridelki skoro vseh večjih poljedelcev. V predvoru tržnice je pisarna tržnega komisarijata, ki ustreza vsem vprašalcem z informacijami.

Obrestna mera se zvišuje.

Nemška državna in angleška banka sta povzdignili obrestno mero za cel odstotek. Pričakuje se to v kratkem tudi od francoske banke, ki je dolgo časa imela 3%. Bavarska notna banka je poskočila na 6% v menjicnem diskontu in na 7% v lombardu. V Kopenhagnu in Amsterdamu so mero tudi zvišali.

Telefonska in brzojavna poročila

Dunaj, 6. oktobra. Ministerski predsednik grof Olary se je razgovarjal včeraj s poslancem Kathreinom, Ebenhochom, Povšetom, Ferjančičem, Berksom, Palfyjem in Bilinskim.

Dunaj, 7. oktobra. Državni zbor se snide, kakor se govori, v sredo dne 18. t. m.

Dunaj, 7. oktobra. »Fremdenblatt« poroča: Državni zbor se snide 18. t. m.

Dunaj, 7. oktobra. Dr. Gertscher postane naslednik Kindingerjev v predsedstvu višjega sodišča v Trstu.

Dunaj, 7. oktobra. V urad ministra za Galicijo je premeščen sekojski svetnik dr. Rosner, na njegovo mesto v tiskovnem oddelku ministerskega predsedstva pride ministerjalni podtajnik dr. Karminski.

Dunaj, 7. oktobra. Državni tajnik Bülow je obiskal včeraj zunanega ministra Goluhovskega.

Praga, 7. oktobra. Izvršilni odbor liberalnih veleposestnikov ima 9. t. m. svoje posvetovanje v Pragi.

Brno, 7. oktobra. »Lidove Noviny«, glasilo dr. Stranskega, pišejo o sklepu eksekutivnega odbora desnice: Četudi je bila dotična resolucija soglasno vsprejeta, ker ho-

dejo Čehi vzdržati desnico kot edino obrambo proti levici, vendar so češki zastopniki izjavili, da morajo preje zaupniki stranke določiti klubu stališče v sedanjem položaju.

London, 7. oktobra. Vlada je objavila povelje, s katerim se sklicuje pod orožje nekaj rezervnikov na 15. t. m. — »Standard« poroča, da so Buri prodrli v bližino Charlestona.

Cena žitu na dunajski borzi

dne 6. oktobra 1899.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za jesen	gl. 8.56 do gl. 8.58
» » pomlad	» 8.90 » » 8.91
Rž za jesen	» 7.06 » » 7.07
» » pomlad	» 7.40 » » 7.41
Turšica za oktober	» 5.60 » » 5.62
» » maj-junij	» 5.39 » » 5.41
Oves za jesen	» 5.25 » » 5.27
» » pomlad	» 5.70 » » 5.71

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
6	9. zvečer	736.4	15.2	sr. sever	oblačno	
7	7. jutraj	735.4	11.1	sl. sever	oblačno	13.2
	2. popol.	731.7	12.2			

Srednja včerašnja temperatura 15.2 normale: 12.0°.

Pouk

791 4-3

v krojnem risanju (Schnittzeichnen) in praktičnem izdelovanju oblek

daje Fani Komar, oblast. konces. učni zavod v Ljubljani. Sv. Petra cesta 26.

Modni salon.

Sprejemajo se gospodične tudi na hrano in stanovanje.

Gobe, venecijanske in španske. Najcenejše ima v zalogi trdka BRATA EBERL v Ljubljani, Františkanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju 228 22 11-6

Brata Eberl,

okoslikarja, pleskarska obrt za stavbe in meblje, trgovina oljnatih barv.

Povodom bližnjega praznika Vseh svetnikov se dovoljujeva p. n. naročnikom najuljudnejše priporočiti za pleskarska dela na pokopališču in zagotavlja pri najnižjih cenah najboljšo izvršitev. 801 13-3

Dve stanovanji

z dvema sobama in pritliklinami

jedno stanovanje

s tremi sobami in pritliklinami v Šiški oddajo se 1. novembra t. l. — Natančneje se poizve v prodajalnici gospé Treo v Semeniškem poslopju za vodo. 817 1-1

Kočija

lahka, polkrita, za dva konja je prav v ceno na prodaj.

Garich, sedlar

809 3-1

v Ljubljani Rimska cesta.

Suhe gobe,

fižol, želod, razno žito in druge deželne pridelke 815 3-1

kupuje po najvišji ceni

Ivan Majdič v Kranju.

Izirek: Giesshühl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi varih. Prospekti zastopni in franko.

Najboljša pitna voda

pri epidemijski nevarnosti, v podobnih slučajih že večkrat preskušena, od zdravniških (X) avtoritet priznana, je 20 40

MATTONIJEV GIESSHÜBLER

naravna alkalična kislina

Ta voda je popolnoma prosta organskih snovij in daje posebno v krajih s sumljivo vodo iz vodnjakov in vodovodov najugodnejšo pijačo.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specializiranih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Izjava.

Podpisana prekličem svoje proti **Francu Orelu**, županu, in občinemu svetovalcu **Jožefu Funteku** razžaljive obdolžitve s tem, da ne bodem nikdar več tistih obdolžitnih in razžaljevih besedi govorila, ker iste niso resnične.

Mengeš, dne 4. oktobra 1899.

808 3-2

Marija Trojanšek.

Ivan Škerjanec, gostilničar v Ljubljani, Kopitarjeve ulice št. 6, priporoča

kranjske klobase lastnega izdelka

iz zanesljivo prašičjega mesa. Razpošilja tudi v zavojih po 5 gld. in višje po pošti proti povzetju.

Vsak ponedeljek in petek večer, ter torek in soboto jutraj dobé se **sveže kranjske klobase za pečenje**, prekajene pa vsak dan v gostilni. kjer se toči pristno, naravno vino 743 6-6

Moka

iz mlina **Vinko-ta Majdič-a** v Kranju

oddaje se po engros-cenah 259 44-30

v plombriranih vrečah po 10 in 25 kil v prodajalnicah

Maksa Domicelj-a

v Ljubljani, Rimska cesta. vis-à-vis Gorupovim hišam.

Dostavljanje na dom brezplačno.

Plombe originalne mlinske.

Moka oddaje se tudi v vrečah po 50, 85 in 100 kil.

Opozarja se, da priznani izvrstni izdelek prvega domačega našega mlina dandanes tudi na tujem uspešno tekmuje z izdelki vseh ogerskih mlinov.

Trgovski pomočnik,

bolj prileten, in izkušen v vseh strokah trgovine, dobi takoj stalno službo.

Pojasnila daje „Gospodarsko društvo Trnovo-Ilir. Bistrica.“ 812 3-2

Izvrstna, naravna hrvaška

vina

priporoča iz svojega kleta

Mirko Broz v Zagrebu

Oddaja jih v sodih od 50, 100, 200, 300 l, itd. po 22, 23, 24, 25, 26 liter iz let 1895, 1896, 1897, 1898. Sode računam posebej ali nazaj jem-ljem franko. Vsa moja vina so analizirana in jamčim za njih naravnost. 726 50-13

Trgovskega pomočnika in učenca

išče **Oton Homan** v Radovljici, trgovina z mešanim blagom. 806 3-2

G. Piccoli,
dvorni založnik
Nj. svetosti
papeža
Leona XIII.

lekarnar „pri angelu“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Železnato vino.

Kemične analize odličnih strokovnjakov, kateri so v

železnatem vinu

lekarnarja **Piccoli-ja** v Ljubljani zmiraj potrdili navedeno mnoštvo železa, so najboljši spričevala ter dajejo največje porušstvo za njega učinek.

To vino je kaj dobro za slabokrvne, nervozne in vsled bolezni oslabele osebe, za blede, sloke (suhe) in bolehave otroke.

Cena polliterski steklenici 1 gld.

Naročila pošiljajo se z obratno pošto; poštino plačajo p. n. naročniki. 827 58

Trgovski pomočnik,

vešč v trgovini z mešanim blagom in železnino, išče službe.

Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod št. 100 poste restante **Laze pri Kamniku.** 773 3-3

I. društvo hišnih posestnikov v Ljubljani

sprejema od strani svojih članov

naznanila praznih stanovanj.

V uradnih urah vsaki dan (izimši nedeljo in praznike) od 5¹/₂ do 7. ure zvečer, morejo stranke, ki iščejo stanovanje, v društveni pisarni »**Dvorni trg št. 1.**«
brezplačno zvedeti, kje je tako za od-dati in pod katerimi pogoji. 805 2-2

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6
se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovratne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo
izgotovljene obleke
posebno na **haveloke** v največji izbiri po najnižjih cenah.
227 56

Križevi pot,

133 cm visok in 64 cm širok ima na prodaj za gld. 120.— 741 6-6

FR. TOMAN,

podobar in pozlatar v Ljubljani, Valvazorjev trg.

Oddá se

810 3 2

služba organista in cerkvenika

v Št. Jurju pri Šmariji.

Zoper protin in revmatizem

je najboljša, najgotovjše in gotovo učinkujoče sredstvo

Zoltan-ovo protinsko in revmatično mazilo.

Cena za steklenico 1 gld.

v lekarni

dvornega založnika **Béla Zoltan,**
Budimpešta, V.

Tisoči zahvalnih pisem in spričal potrjuje, da to čudovito mazilo najstarejši in najtrdovratnejši protin in revmatizem, celo takrat, če toplote ne pomagajo,

v nekaterih dneh popolnoma in gotovo ozdravi.

Ako se naprej pošlje 1 gld. 30 kr., dojde zdravilo franko. 796 10-1

Naznanilo.

Naznanjam s tem, da se bode početkom bodočega tedna odprla

moja druga prodajalnica na drobno v Filipovem dvorcu v Špitalskih ulicah.

Ista bode specialni oddelek moje dosedanje trgovine na drobno in se je oskrbela s popolnoma novo, dobro asortirano zalogo blaga.

Najljudneje vabim svoje čestite odjemalce, da posetijo to mojo novo prodajalnico.

J. C. Mayer.

816 3-1

Josip Kastelic,

krojaški mojster
v Ljubljani, Vodnikov trg št. 4
priporoča se prečast. duhovščini v
izdelovanje vsakovrstne

obleke,

posebno
talarjev, površnikov itd.

Izdelujem birete, oingulum in vsako-
vrstne šemise, kakor tudi vsa druga
v to stroko spadajoča dela na-
tančno po meri.

Prosim prečastito duhovščino, da me
blagovoli počastiti s cenjenimi naročili,
zagotavljam, da bom vedno skrbel,
da izvršim vsako naročilo v največjo za-
dovoljnost prečastitih naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo
dobro urejeno krojaško delavnico,
v kateri izdelujem

obleke za gospode in dečke

po najnovejšem kroju, natančno po meri.
Zunanja naročila točna. — Cene pri-
merno nizke. 519 31-19

Največjo zalogo

izdelanih nagrobnih piramid od črnega
švedskega sijenita in granita lastnega izdelka, kakor tudi na-
grobnih spomenikov in križev
od najboljših in najlepših marmorov priporoča p. n. občinstvu po naj-
nižji ceni 794 6-3

Feliks Toman

kamnoseški mojster v Ljubljani, Resljeva cesta št. 26.

Štajerska deželna

Rogaška

slatina

Tempelski-vrelec
najboljša osvežujoča pijača
Styria-vrelec
Svetovno znana zdravilna voda.

Samo pristna čista. Od medicinskih veljašev najbolje priporočena
iz zgana na zamašku: St. Landschaft Rohitscher!

Naznanilo.

Da se v prihodnje pri povpraševanju po moji osebi odstranijo vse nepravilne,
usojam si slavnemu občinstvu, preč. duhovščini in drugim naročnikom svojih del
najuljudneje naznaniti, da sem se dne 16. septembra t. l. z delavnico vred preselil
iz Poštne ulice št. 7 na

Grabem št. 11

v hišo č. gosp. Medveda.

Ob enem prosim najudaneje vse dozdane naročnike, naj mi ostanejo tudi
zanaprej zvesti, ter jih zagotavljam, da jim bom vselej kar najsolidnejše in ceneje
postregel, ker mi je tu na razpolago večja in pripravnejša delavnica.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Franjo Ks. Tončič, podobar in pozlatař.

Kamnik, dne 3. oktobra 1899.

807 4-1

Nagrobne križe

pristno pozlačene

v veliki izberi priporoča slavnemu občinstvu in
prečastiti duhovščini 813 3-1

Andr. Druškovič-a nasled.

Val. Golob,

trgovina z železnino

Glavni trg št. 10.

Vincencij Čamernik

v Ljubljani, Slomškove ulice št. 9
nasproti mestni elektrarni

se priporoča velečastiti duhovščini, cerkvenim predstojništvom in slavnemu p. n.
občinstvu v naročila na razna strokovno natančno izvršena

cerkvena umetna in stavbinska dela

po poljubnih načrtih in narisih. — Ob priliki bližajočega se praznika Vseh
svetnikov priporoča ob enem svojo izborna zalogo

nagrobni spominkov

iz raznovrstnih marmorjev. Vsprejema pa tudi naročila na izvršitev istih po spe-
cijalnih načrtih in poljubnih slogih. — Cene so delu in blagu primerno zelo
nizke, izvršitev naročenih del točna in trpežna. 769 10-6

Narisi so na razpolago.

Dobiva se povsod.

905 (36-34)

Kalodont

Najbolje in najceneje sredstvo za čiščenje zob.

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Ovinjene (weingrüne) sode

različne, majhne in velike,
stare in nove

prodaja

J. Buggenig,

sodarski mojster, 775 3-3

Cesta na Rudolfovo kolodvor v Ljubljani.

K sezoni

K sezoni

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste
revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in munice, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katero izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje
priporočajo. — Ker sem na Kranjskem jedini puškar, ki se peča samo z izdelovanjem orožja,
se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko
spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje. — Z velespoštovanjem

FRAN SEVČIK 618 20-12

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustrovan cenik se pošlje na željo zastoj.

Priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar, 665 26-5

na Dunajski cesti v Ljubljani,

priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tulu, jeklu in niklu,
ravno tako tudi

nihalnih, stenskih in budilnih ur

in le dobre do najfinije kakovosti po naj-
nižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in
budilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

Redka priloznost za nakup pohistva.

Jan. Dogan-a

mizarski pohistveni obrt

v Ljubljani 650 22-10

na Dunajski cesti št. 15 (v Medjatovi hiši)

prporoca svojo dobro vrejeno

zalogo

vsakovrstnega likanega

in politiranega

pohistva.

gld. 5.-, 7-50, 10.-, 12.-, 14.-.

Garniture, divane, madrace

7, 14, do 40 gld.,

madrace na peresih

8, 9 gld.,

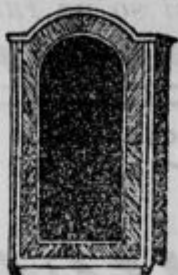
dratene madrace

7 gld.,

pulte za masne knjige

itd. itd.

gld. 10.-, 15.-, 17.-.

Narocila se točno izvršujejo.

Cenilnik s podobami zastoj in franko.

Redka priloznost za nakup pohistva.

Vsestransko jako pohvaljena

'Vzgoja in omika ali izvir sreče'

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega cloveka, kateri se hoce sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blaziti in prav olikati), se dobi za predplacilo 1 gld. 80 kr., po postu 1 gld 90 kr., ali proti postnemu povzetju pri Joze fu Valenoiou v Ljubljani, Stari trg št. 4, III. nadstropje. 717 21-6

Zaloznik, ozir, prodajalec je voljan nerazrezano in cisto knjigo v treh dneh tudi nazaj vzeti in denar povrniti.

Kdor hoce

svoje pridelke najugodnejse prodati ali v mojem skladiacu shraniti, ali tudi kakorsnokoli blago nakupiti, obrne naj se zaupljivo na mene. Preskrbim točno in za majhno provizijo. 772 6-3

Alojzij Grebenc

avtor. javna tehtnica in komisijonalna trgovina

v Trstu ulica Torrente 30-32.

KATHREINER-
Kneippova
sladna kava.

Stara mamica, se meni!

Ze leta sem izpricano izvrstna primes k bobovi kavi. — Pri živcnih, srcnih, zelodecnih boleznih, pri pomanjkanju krvi etc. zdravniško priporocena. — Najpriljubljenejsa kavina pijača v stotisočero rodovinah.

Št. 33378.

Razglas.

811 2--1

Da se prepreči zamaševanje javnih in pa onih stranskih kanalov, ki odvajajo deževnico od odtočnih cevij, odreja podpisani mestni magistrat sledeče:

Pri odtočnih ceveh napravljati je pri vsakem poslopji in ob zidu posebne jame s kotlom za nabiranje peska in drugih prihajajočih smetij. Jame morajo biti iz portlandskega betona z gladkim ometom ter morajo imeti okrogel prerez 30 cm svetlobe in pa kotel, ki bode segal 50 cm pod dno odvodnega kanala.

Pokrivati je te jame z železnim vrhu hodnika vzdanim pokrovom, ki se ob stalni železni osi od sredine vrti. Tudi pri dvoriščih, s katerih se odpeljava voda po hišnih kanalih proti glavnim cestnim kanalom, napravljati je pod požiralnike jednake odprtine dotičnih požiralnikov primerne jame s kotli.

Hišni gospodarji obvezani so imenovane jame ter pokrove v dobrem stanu vzdrževati. Snaženje jam ob javnih hodnikih preskrboval bode mestni magistrat, one na dvoriščih morali bodo pa hišni gospodarji pravočasno ob svojih troških snažiti.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 29. septembra 1899.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih trdk, društev in poslovalnih agencij.

Zagotavlja bistro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da boče hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjam se priporoca 250 52-31

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

Telefon šte. 135.

Kupuje in prodaja vse zdalej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

Pri dež. kot trg. sodišču protokolirana

BANKA Maks Veršec
v LJUBLJANI.

Poštni čekovni promet šte. 847-533.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Sprejema hranilne vloge v tek. računu (Giro-konto), obresti od dne do dne po 4 1/2 %.

Poštno-hranilnišne položnice so na razpolago.

Dunajska borza.

Dne 5. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	99 gld. 40 kr.
Skupni državni dolg v srebru	99 » 25 »
Avstrijska zlata renta 4%	117 » 40 »
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	99 » — »
Ogerska zlata renta 4%	116 » — »
Ogerska krona renta 4%, 200 »	93 » 95 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	901 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	862 » 25 »
London vista	121 » 05 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 » 05 »
20 mark	11 » 80 »
20 frankov (napoleonor)	9 » 57 »
Italijanski bankovci	44 » 40 »
C. kr. cekini	5 » 70 »

Dne 6. oktobra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	171 gld. 25 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	154 » — »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 » 50 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 » 50 »
Tisine srečke 4%, 100 gld.	137 » — »
Dunavske vravnave srečke 5%	127 » 50 »
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108 » 25 »
Posojilo goriškega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	— » — »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	96 » 60 »
Priporitetne obveznice državne železnice	— » — »
» » južne železnice 3%	164 » 75 »
» » južne železnice 5%	118 » — »
» » dolenskih železnic 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	195 gld. — kr.
4% srečke dunav. parob. družbe, 100 gld.	160 » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19 » 50 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	— » — »
Salmove srečke, 40 gld.	82 » 50 »
St. Genois srečke, 40 gld.	84 » — »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	62 » — »
Ljubljanske srečke	23 » 25 »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	148 » — »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3155 » — »
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	425 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	69 » — »
Splošna avstrijska stavbinska družba	98 » 50 »
Montanska družba avstr. plan.	273 » 75 »
Trboveljska premožarska družba, 70 gld.	189 » — »
Papirnih rubljev 100	128 » — »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zruhe pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

MERCUR
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.